

Kodėl skiepai yra būtina vaikų sveikatos dalis?

Vakcina laikoma saugiausia ir patikimiausia apsaugos nuo gyvybei pavojingų užkrečiamųjų ligų priemone.

Skiepų apsauga nuo užkrečiamųjų ligų siekia nuo 90 iki 99 procentų.

Efektyviam infekcijų valdymui visuomenėje būtina sukurti kolektyvinį imunitetą, t.y. paskiepyti 85-98 proc. gyventojų.

Vaikų skiepijimas Lietuvoje

Lietuvoje pagal Vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriuje nustatytus terminus naujagimiai, kūdikiai ir vaikai gydymo įstaigose nemokamai skiepjami nuo 14 užkrečiamųjų ligų:

- + Tuberkuliozės;
- + Hepatito B;
- + Kokliušo;
- + Stabligės;
- + B tipo Haemophilus influenza infekcijos;
- + Poliomielito;
- + Tymų;
- + Epideminio parotito;
- + Raudonukės;
- + Pneumokokinės infekcijos;
- + Žmogaus papilomos viruso;
- + Rotaviruso;
- + B tipo meningokoko.

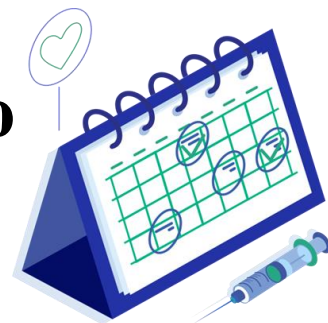
Visais su vakcinacija susijusiais klausimais tėvai (globėjai, rūpintojai) gali kreiptis į vaiko šeimos gydytoją ar pediatrą.

Didesnis nuo užkrečiamųjų ligų pasiskiepijusių gyventojų skaičius.

Stipresnis ir **geresnis** kolektyvinis imunitetas, mažesnis sergamumas.

Jei dėl tam tikrų priežasčių vaiką pavėluota paskiepyti, tėvams reikia kreiptis į savo šeimos gydytoją ir vaikas bus skiepijamas pagal individualų skiepimų kalendorių.

Profilaktinis vaikų skiepavimo kalendorius

AMŽIUS

VAKCINOS	Iki 24 val.	2-3 paros	1 mėn.	2 mėn.	3 mėn.	4 mėn.	5 mėn.	6 mėn.	12-15 mėn.	15-16 mėn.	18 mėn.	6-7 metai	11 metų	15-16 metų
Tuberkuliozės vakcina		•												
Hepatito B vakcina	•		•					•						
Kokliušo, difterijos, stabligės vakcina				•		•		•			•	•		•
B tipo (Haemophilus influenzae) infekcijos vakcina				•		•		•			•			
Poliomielito vakcina				•		•		•			•	•		
Pneumokokinės infekcijos vakcina				•		•			•					
Tymų, raudonukės, epideminio parotito vakcina										•		•		
ŽPV infekcijos (mergaitėms) vakcina													•	
B tipo meningokokinės infekcijos vakcina					•		•		•					
Rotavirusinės infekcijos vakcina				•		•		•						

Vakcinų nauda vaikams

Vakcina	Nuo ko saugo?	Pagrindinė nauda vaikui
MMR (tymų, kiaulytės, raudnukės)	Virusinės, labai užkrečiamos ligos	Apsaugo nuo plaučių uždegimo, encefalito (smegenų uždegimo), nevaisingumo (kiaulytės komplikacija), apsigimimų nėštumo metu (raudonukė).
DTaP (difterijos, stabligės, kokliušo)	Bakterinės gyvybei pavojingos ligos	Apsaugo nuo kvėpavimo nepakankamumo (kokliušas), mirtinų toksinų poveikio (difterija), raumenų spazmų ir sąmonės praradimo (stabilgė).
Polio (polimielitas)	Polioviruso	Apsaugo nuo paralyžiaus ir nuolatinių neurologinių pažeidimų.
Hepatitis B	Hepatitis B virusas	Saugo nuo kepenų uždegimo, cirozės ir kepenų vėžio suaugus.

Hib	Haemophilus influenzae B bakterija	Apsaugo nuo meningito, sepsio, epiglotito (gerklų uždegimo), kurie gali būti mirtini.
Pneumokokinė	Pneumokokinės infekcijos	Saugo nuo plaučių uždegimo, meningito, ausų infekcijų ir sepsio.
Rotaviruso	Rotavirusas	Sumažina sunkų viduriavimą ir dehidrataciją, dėl kurios vaikams dažnai reikia stacionaraus gydymo.
Meningokokinė	Meningokokinė infekcija	Apsaugo nuo greitai progresuojančio meningito ir sepsio, kurie gali baigtis mirtimi per valandas.
HPV (nuo 9-11 m.)	Žmogaus papilomos virusas	Apsaugo nuo gimdos kaklelio, gerklės, analinės srities vėžio ir lytinių organų karpų suaugus.
Gripo	Gripo virusas	Mažina komplikacijų (plaučių uždegimo, hospitalizacijų) riziką, ypač mažiems vaikams.
COVID-19	SARS-CoV-2 virusas	Saugo nuo sunkios ligos, MIS-C (uždegiminio sindromo), komplikacijų ir hospitalizacijų.

Vakcinų galimi šalutiniai poveikiai

Vakcina	Dažni, lengvi šalutiniai poveikiai	Reti arba labai reti, rimtesni šalutiniai poveikiai
MMR (tymų, kiaulytės, raudonukės)	Karščiavimas, bėrimas, skausmas infekcijos vietoje	Febriliniai traukuliai (labai reti), laikina trombocitopenija, alerginė reakcija.
DTaP (difterijos, stabligės, kokliušo)	Paraudimas, skausmas, karščiavimas, mieguistumas	Ilgai trunkantis verksmas, stiprus patinimas galūnėje, labai reta alerginė reakcija.
Polio	Skausmas infekcijos vietoje	Alerginė reakcija (labai reta)
Hepatitis B	Skausmas rankoje, lengvas karščiavimas	Labai reta alerginė reakcija.

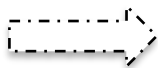
Pneumokokinė	Karščiavimas, injekcijos vietos skausmas, mieguistumas	Febriliniai traukuliai (labai reti), alerginė reakcija.
Rotaviruso	Lengvas viduriavimas, dirglumas	Žarnų invaginacija (labai reta, keli atvejai iš 100 000).
Meningokokinė	Karščiavimas, skausmas rankoje	Alerginė reakcija (labai reta).
HPV	Skausmas injekcijos vietoje, galvos svaigimas, pykinimas	Labai reta alerginė reakcija.
Gripo	Skausmas rankoje, lengvas karščiavimas, nuovargis	Labai reta alerginė reakcija.
COVID-19	Rankos skausmas, nuovargis, galvos skausmas, karščiavimas	Miokardas/perikarditas (labai reta, dažniausiai lengvos formos ir praeina), alerginė reakcija.

Pasekmės nepaskiepijus vaiką

1. Imuninė sistema kūdikį saugo nuo aplinkoje esančių bakterijų ir virusų. Su šia apsauga vaiko organizmas susidoroja su tūkstančiais mikrobu, kurių galima rasti odoje, nosyje, žarnyne ir gerklėje. Todėl per pirmuosius dvejus gyvenimo metus skiriamos vakcinos nedidelis kiekis.
2. Neskiepyti vaikai, ypač kūdikiai, gali sunkiai susirgti infekcinėmis ligomis, todėl, kad išsivystytų visa apsauga, reikia skiepytis keletą kartų ir pabaigti skiepų kursą (**pagal skiepų kalendorių**).

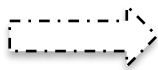
Kodėl reikia skiepyti vaikus?

Gali išgelbėti gyvybę.

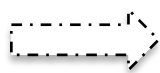
Saugių ir veiksmingų vakcinų dėka vienos ligos, sąlygojančios rimtas komplikacijas ir mirtis pašalintos, kitos eliminuojamos (poliomielitas, tvmai, raudoniukė).

Vakcina – saugi ir efektyvi

Vakcinos, tai vaistiniai preparatai atitinkantys tarptautinius reikalavimus. Vakcinos, kaip ir visi kiti vaistai, registruojamos (leidžiama juos naudoti) tik įvertinus jų saugumą ir efektyvumą.

Apsaugo aplinkinius

Skiepijantis galima apsisaugoti nuo 28 ligų. Siekiant apsaugoti save ir aplinkinius labai svarbu skiepytis patiems ir skiepyti savo vaikus.

Vakcina yra laikoma saugiausia ir patikimiausia apsauga nuo gyvybei pavojingų užkrečiamųjų ligų (infekcijų). Taip apsaugomas ne tik kiekvienas žmogus, tačiau ir sukuriamas saugi aplinka visuomenei. Paskiepijus gaminami antikūnai. Antikūnai – natūrali organizmo apsauga nuo infekcinių ligų. Skiepiai padeda organizmui pasiruošti kovai su infekcija, jeigu vaikas ją užsikrėstu.

SVARBI INFORMACIJA

Prieš kiekvieną vaiko skiepimą tėvai arba globėjai turi būti informuojami apie vakcinų skyrimo tvarką, galimas nepageidaujamas reakcijas į skiepą, o dėl informacijos gavimo bei sutikimo skiepyti pasirašyti vaiko raidos istorijoje.

Parengė visuomenės sveikatos specialistė Simona Gelžinienė pagal Vilniaus visuomenės sveikatos biuro ir Pasaulinės sveikatos organizacijos parengtą medžiagą.
Mob. +37062741643, el. simona.gelziniene@sveikatos-biuras.lt